

JEFFREY ARCHER

VIIMEINEN NOUSU



Jeffrey Archer

Viimeinen nousu

SAGA Egmont

Viimeinen nousu

Suomentanut Virpi Kuusela

Englanninkielinen alkuteos

Paths of Glory

Copyright © 2009, 2026 Jeffrey Archer ja SAGA Egmont

Kaikki oikeudet pidätetään

Cover image: Midjourney

Cover design: Lisa Bygdén

ISBN: 9788727336787

1st POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

CHRIS BRASHERIN

muistoksi

Hän rohkaisi minua kirjoittamaan tämän romaanin

Erityiskiitokseni vuorikiipeilijä ja historioitsija
Audrey Salkeldille
hänen korvaamattomasta avustaan, neuvoistaan ja
asiantuntemuksestaan.

Kiitokseni myös
Simon Bainbridgelle, John Bryantille, Rosie de Courcylle,
Anthony Geffenille, Bear Gryllsille, George Mallory II:lle, Alison
Princelle ja Mari Robertsille.

Tositarinan innoittama

Elegia maakylän kirkkomaalla

Niin valtaa, koreutta vaakunain
kuin kauneuden, kullan väikyntää
yks määrä väistämätön vartoo vain:
tiet maisen maineen hautaan häviää.

THOMAS GRAY (1716–1771)
(suomentanut Yrjö Jylhä)

Prologi

1999

Lauantai, 1. toukokuuta 1999

”Minä putosin, kun kävin viimeksi *boulderoimassa* nastakengissäni”, Conrad sanoi.

Jochen olisi halunnut hurrata, mutta hän tiesi, että jos hän olisi reagoinut salakieliseen viestiin, joku heidän taajuudellaan oleva kilpaileva ryhmä olisi saattanut havahtua – tai vielä pahempaa, joku salakuunteleva toimittaja olisi saattanut hoksata, että he olivat löytäneet ruumiin. Hän jätti vastaanottimen auki toivoen kuulevansa vihjeen, joka paljastaisi, kumman uhrin etsintäpartio oli löytänyt, mutta muuta ei sanottu. Rätinä kertoi vain, että linjalla oli joku, mutta tämä ei halunnut puhua.

Jochen noudatti ohjeitaan tarkasti, ja kuudenkymmenen sekunnin hiljaisuuden jälkeen hän sammutti vastaanottimen. Mitentä hän olisikaan halunnut olla mukana ensimmäisessä kiipeilyryhmässä, joka oli etsimässä kahta ruumista, mutta hän oli vetänyt lyhyen korren. Jonkun oli pitänyt jäädä perusleiriin radiopu-

helimen ääreen. Hän tuijotti teltasta ulos lumisateeseen ja yritti kuvitella, mitä ylempänä vuorella tapahtui.

Conrad Anker tuijotti jäätynyttä ruumista, jonka iho oli vaalenut marmorinvalkoiseksi. Vaatteet, tai niiden jäänteet, näyttivät siltä kuin olisivat kuuluneet kulkurille, eivät Oxfordin tai Cambridgen käyneelle miehelle. Kuolleen miehen vyötäisille oli sidottu paksu hamppuköysi, jonka rispaantuneet päät kertoivat, mistä kohtaa se oli katkennut putoamisen aikana. Ruumiin käsivarret olivat pään yläpuolella, vasen jalka ristissä oikean jalan yli. Oikean jalan sääri- ja pohjeluu olivat poikki, niin että jalkaterä näytti siltä kuin olisi ollut irti.

Kukaan ryhmän jäsenistä ei puhunut, sillä heillä oli vaikeuksia saada keuhkonsa täyteen ohutta ilmaa: sanoja säännösteltiin 8 230 metrin korkeudessa. Viimein Anker lysähti polvilleen lumen ja rukoili Chomolungmaa, maailmankaikkeuden jumalataräitiä. Hän ei pitänyt kiirettä; olivathan historioitsijat, vuorikiipeilijät, toimittajat ja muuten vain uteliaat odottaneet sitä hetkeä jo yli seitsemänkymmentäviisi vuotta. Hän riisui toisen fleecvuoraton, paksun hansikkaansa ja pani sen vierelleen lumeen, kumartui sitten eteenpäin, tehden kummankin liikkeen hitaasti ja korostetusti, ja työnsi sitten oikean kätensä etusormella kuolleen miehen takin jäykän kauluksen varovasti sivuun. Hän kuuli sydämensä takovan, kun hän näki siistit, punaiset kirjaimet paidankauluksen sisäpuolelle ommellussa nimilapussa.

”Voi hyvä luoja”, hänen takanaan sanottiin. ”Se ei ole Irvine. Se on Mallory.”

Anker ei vastannut. Hänen olisi varmistettava vielä tärkein asia, jota he olivat tulleet selvittämään yli kahdeksan tuhannen kilometrin päästä.

Hän työnsi paljaan kätensä kuolleen miehen takin taskuun ja otti näppärästi pussin, jonka Malloryn vaimo oli huolellisesti ommellut käsin miehelleen. Hän avasi pussin varovasti, koska pelkäsi, että kangas saattaisi hajota hänen käsiinsä. Jos hän löytäisi etsimänsä, arvoitus ratkeaisi viimeinkin.

Tulitikkurasia, kynsisakset, tylppä kynä, kirjekuoreen tehty merkintä siitä, miten monta happisäiliötä vielä toimi, ennen kuin he yrittäisivät loppunousua, Gamagesin lasku (maksamaton) suojalaseista, viisariton Rolex-rannekello sekä Malloryn vaimon kirjoittama kirje, päivätty 14. huhtikuuta 1924. Anker ei kuitenkaan löytänyt etsimäänsä.

Hän katsoi ryhmän muita jäseniä, jotka odottivat kärsimättöminä. Hän hengitti syvään ja sanoi hitaasti: ”Ruthin valokuvaa ei ole.”

Yksi heistä hurrasi.

Ensimmäinen osa

Ei mikään tavallinen lapsi

1892

1

St Bees, Cumberland, tiistai, 19. heinäkuuta 1892

Jos Georgelta olisi kysytty, miksi hän oli lähtenyt kävelemään kalliota kohti, hän ei olisi osannut vastata. Häntä ei tuntunut huolettavan se, että hänen oli kohteeseensa päästäkseen kahlattava mereen, vaikkei hän osannut edes uida.

Ainoastaan yksi sinä aamuna rannalla olevista ihmisistä osoitti edes jonkinlaista kiinnostusta kuusivuotiaan pojan etene-
miseen. Pastori Leigh Mallory taitteli *The Timesin* ja pani sen hiekalle jalkojensa juureen. Hän ei varoittanut vierellään kansituolissa silmät suljettuina loikoilevaa vaimoaan, joka nautti satunnaisista auringonsäteistä autuaan tietämättömänä siitä, että heidän vanhempi poikansa saattoi olla vaarassa. Hän tiesi, että Annie olisi vain joutunut paniikkiin, aivan kuten silloin, kun hei-

dän poikansa oli kiivennyt seurantaloon katolle Mothers' Union -yhdistyksen kokouksen aikana.

Pastori Mallory vilkaisi nopeasti heidän kolmea muuta lastaan, jotka leikkivät tyytyväisinä vedenrajassa, veljensä kohtalosta piittaamatta. Avie ja Mary keräsivät innoissaan aamun nousuveden mukanaan tuomia kotiloita, ja heidän pikkuveljensä Trafford oli keskittynyt täyttämään pientä peltiämpäriä hiekalla. Mallory katsoi jälleen poikaansa ja perillistään, joka asteli edelleen päättäväisesti kalliota kohti. Hän ei ollut vielä huolissaan, sillä kyllähän poika varmasti pian ymmärtäisi, että tämän oli käännyttävä takaisin. Hän nousi kuitenkin kansituolistaan, kun aallot alkoivat ulottua pojan polvihousuihin.

Vaikka George alkoi olla jo melkein liian syvällä, niin heti kalliolohkareiden muodostaman niemekkeen luokse päästyään hän nousi ketterästi vedestä ja loikki kiveltä toiselle päästen nopeasti korkeimmalle kohdalle. Siellä poika kävi istumaan ja katsoi horisonttiin. Vaikka historia oli pojan lempiaine koulussa, kukaan ei selvästikään ollut kertonut hänelle Knuut Suuresta.

Pojan isä katseli jo hieman levottomana, miten aallot löivät huolettomasti kalliolohkareita vasten. Hän odotti kärsivällisesti, että poika huomaisi, millaisessa vaarassa oli, jolloin tämä varmasti kääntyisi ja huutaisi apua. Ei poika sitä tehnyt. Kun ensimmäiset aallonpärskeet osuivat pojan varpasiin, pastori Mallory käveli hitaasti vedenrajaan. ”Oikein hyvä, poikani”, hän totesi ohittaessaan kuopuksensa, joka oli ryhtynyt rakentamaan keskittyneesti hiekkalinnaa. Hän ei silti irrottanut hetkeksikään katsetaan esikoisestaan, joka ei ollut edelleenkään katsonut taakseen, ei, vaikka aallot löivät jo nilkkojen korkeudelle. Pastori Mallory sukelsi veteen ja lähti uimaan kalliota kohti, mutta jokaisen hi-

taan, jämptin rintauintivedon myötä hänelle kävi selvemmäksi, että kallio oli kauempana kuin hän oli ymmärtänyt.

Viimein hän pääsi perille ja veti itsensä kalliolle. Kivutessaan kömpelösti ylöspäin hän sai jalkoihinsa useita naarmuja, sillä hän ei ollut likimainkaan yhtä ketterä kuin hänen poikansa oli aiemmin ollut. Päästyään pojan luokse hän yritti olla paljastamatta, miten hengästynyt ja miten levoton hän oli.

Silloin hän kuuli vaimonsa huutavan. Hän kääntyi katsomaan vaimoaan, joka seisoi vedenrajassa ja huusi epätoivoisena: ”George! George!”

”Ehkä meidän pitäisi lähteä takaisin, poikani”, pastori Mallory ehdotti yrittäen olla kuulostamatta huolestuneelta. ”Emmehän me kai halua huolestuttaa sinun äitiäsi?”

”Vielä vähän aikaa, isä”, George aneli. Hän tuijotti edelleen päättäväisesti merelle. Isä oli kuitenkin päättänyt, etteivät he voineet odottaa enää kauempaa, ja veti poikansa lempeästi kalliolta alas.

Kaksikolta kesti huomattavasti kauemmin päästä takaisin rannalle turvaan, sillä poikaansa sylissään pitävä pastori Mallory joutui uimaan selällään vain jalkojaan apunaan käyttäen. Se oli ensimmäinen kerta, kun George ymmärsi, että paluumatka saattoi kestää paljon menomatkaa kauemmin.

Kun Georgen isä viimein lysähti rannalle, Georgen äiti riensi heidän luokseen. Äiti lysähti polvilleen, puristi lastaan rintaansa vasten ja itki: ”Luojan kiitos, Luojan kiitos”, eikä kiinnittänyt juurikaan huomiota uupuneeseen aviomieheensä. Georgen kaksi sisarukoa seisoivat useiden askelien päässä lähestyvistä nousuvedestä, nyhkyttivät hiljaa, kun taas pikkuveli rakensi edelleen hiekkalinnaansa. Hän oli aivan liian nuori, jotta kuolemanajatukset olisivat voineet juolahtaa hänen mieleensä.

Pastori Mallory nousi viimein istumaan ja tuijotti vanhempaa poikaansa, joka katseli jälleen merelle, vaikkei kalliota enää näky-nytkään. Hän myönsi ensimmäistä kertaa sen, ettei poika tuntunut tuntevan pelkoa, eikä ymmärtävän vaaraa.

TOSITAPAHTUMIIN PERUSTUVA HISTORIALLINEN ROMAANI MOUNT EVERESTISTÄ JA UNELMASTA, JOSTA TULI LEGENDA

George Mallory on nuori, älykäs ja kunnianhimoinen, ja hänen elämässään on kaksi suurta rakkautta: vaimo Ruth ja vuoret. Kunniakkaimpana Malloryn ajatuksissa siintää Everest, jonka huippua kukaan ei ole vielä saavuttanut. Hän aikoo valloittaa Everestin tietäen, ettei vuorelta kenties ole paluuta. Jokaisella nousulla panokset kovenevat – ja jokainen askel vie hänet kauemmas Ruthista ja turvallisesta kodista.

Viimeinen nousu on vaikuttava elämäkerrallinen romaani legendaarisesta vuorikiipeilijä George Mallorysta (1886–1924).

Jeffrey Archer on yksi kaikkien aikojen menestyneimmistä kirjailijoista. Hänen teoksiaan on käännetty 47 kielelle ja ne ovat myyneet yli 300 miljoonaa kappaletta. Archer on poikkeuksellisen monipuolinen kirjailija, joka taitaa niin historialliset romaanit ja jännityskirjat kuin tietokirjallisuuden.